

12

MODUŁ

**Sieć wsparcia
rówieśniczego**

12.1 Wprowadzenie

Bycie bezdomnym w większości przypadków idzie w parze z wieloma potrzebami, które wymagają skoordynowania wielu odpowiedzi i których nie może dostarczyć jeden podmiot – potrzeb z obszaru mieszkalnictwa, prawa, zatrudnienia, zdrowia. Co więcej, większość osób bezdomnych nie prosi o pomoc w sposób bezpośredni i jednoznaczny: bardzo często potrzeby ujawniają się, ponieważ osoba narusza kruchą równowagę między kontekstem społecznym a jej wymogami. Niniejszy moduł omawia, czym jest sieć i sieciowanie, ich znaczenie i różne możliwości ich wykorzystania przez rówieśników wspierających. Jak można stać się częścią sieci lub samemu ją stworzyć?

12.2 Rezultaty edukacyjne

- Zrozumieć, czym jest sieć
- Omówić różne typy rówieśniczych sieci wsparcia
- Omówić sieci rzecznictwa

12.3 Przebieg zajęć

CZAS TRWANIA

2,5 h

MATERIAŁY

- Curriculum Trenera
- Podręcznik Rówieśnika (w tym arkusze robocze, scenariusz przypadku, samoocena)
- Artykuły papiernicze (papier w różnych rozmiarach, karton, długopisy, ołówki, markery, karteczki samoprzylepne itp.)
- Flipchart/tablica
- Prezentacje Power Point (opcjonalnie)
- Komputer (opcjonalnie)

ZAWARTOŚĆ TREŚCIOWA

Podręcznik Rówieśnika, Rozdział 12, Sieć wsparcia rówieśniczego

WPROWADZENIE

Trener wita uczestników i wprowadza ich w temat dzisiejszej sesji.

AKTYWNOŚĆ 1	Jak dowiedziałem się o tym szkoleniu?
CZAS TRWANIA	20 min
ARKUSZE ROBOCZE	Brak
SZCZEGÓŁOWY PRZEBIEG	Trener prosi uczestników o zapisanie na karteczkach samoprzylepnych, w jaki sposób zostali poinformowani lub zmotywowani do udziału w szkoleniu. Trener dzieli karteczki na różne kategorie i inicjuje dyskusję na temat różnych sposobów łączenia się ludzi między sobą. Następnie uczestnicy próbują w dyskusji grupowej wypracować wspólną definicję sieci.
ALTERNATYWY/ PODPowiedzi	Pytanie do refleksji: Przybyliśmy tu jako jednostki, ale teraz – po tej aktywności – jesteśmy siecią, prawda?

AKTYWNOŚĆ 1	Analiza przypadku
CZAS TRWANIA	70 min
ARKUSZE ROBOCZE	Przypadek Anwara

SZCZEGÓŁOWY PRZEBIEG	<p>Uczestnicy podzieleni są na cztery grupy. W ciągu 10 minut pracy w grupie muszą spisać organizacje i osoby, od których otrzymali pomoc w swym procesie zdrowienia. Grupy podejmują po jednym z następujących tematów:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zdrowie • Wsparcie prawne • Mieszkanie • Wsparcie socjalne (np. jedzenie, odzież, wsparcie pracowników socjalnych, dostęp do nowych ludzi, indywidualne podejście, wsparcie dostosowane do osobistych potrzeb) <p>Każda grupa przedstawia swoje wyniki pozostałym uczestnikom, którzy z kolei mogą wnieść do nich swój wkład. Na każdą prezentację przeznaczona jest 10 minut. Każda grupa wyjaśnia, dlaczego wymieniła konkretne organizacje lub osoby w odniesieniu do danej sfery pomocy. Jednocześnie spisuje problemy, z jakimi zmagali się członkowie grupy, określając, co było pomocne w ich pokonywaniu, a co nie. Trener i uczestnicy tworzą adekwatną do realnych sytuacji listę wskazującą potencjalne problemy, a także organizacje i usługi, z którymi należy współpracować.</p> <p>Na koniec trener prosi grupę o przeczytanie scenariusza przypadku Anwara. Razem z grupą identyfikuje i omawia sieciowanie w jego sytuacji oraz pyta uczestników, jak widzą jego proces zdrowienia. Czy potrafią zidentyfikować sieć w przypadku Anwara? Czy skutecznie wspomagała go ona podczas procesu zdrowienia? W jaki sposób?</p>
ALTERNATYWY/ PODPOWIEDZI	<ul style="list-style-type: none"> • Jeśli przebieg jest zbyt intensywny, trener robi przerwę przed przystąpieniem do pracy nad sprawą Anwara. • Przykład udanej sieci <p>https://bakerstreet.fandom.com/wiki/Homeless_Network</p>
AKTYWNOŚĆ 3	Znaczenie rzecznictwa
CZAS TRWANIA	20 min
ARKUSZE ROBOCZE	The Canadian Observatory of Homelessness, Homeless Charter of Rights

SZCZEGÓŁOWY PRZEBIEG	Prezentacja różnych grup rzecznictwa na poziomie europejskim. Trener analizuje ich przesłanie, wskazuje krajowe punkty kontaktowe, jeśli istnieją. Omawia sposoby egzekwowania głosu rówieśników, dlaczego to robić, jakie są główne przesłania.
ALTERNATYWY/ PODPOWIEDZI	Możliwość wykonania tego ćwiczenia na poziomie krajowym. Jeśli chodzi o Polskę np. Ogólnopolska Federacja na rzecz Rozwiązywania Problemu Bezdomności.

AKTYWNOŚĆ 4	Stwórzmy sieć
CZAS TRWANIA	30 minut
ARKUSZE ROBOCZE	<ul style="list-style-type: none"> • Podręcznik Rówieśnika, Rozdział 12, Arkusz roboczy 1: Potęga sieci • Podręcznik Rówieśnika, Rozdział 12, Arkusz roboczy 2: Stwórzmy sieć
SZCZEGÓŁOWY PRZEBIEG	<p>Uczestnicy dyskutują o możliwości stworzenia własnej sieci. Trener prowadzi uczestników przez refleksję nad następującymi pytaniami:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dlaczego chcą stworzyć sieć i w jaki sposób? • Co wiedzą o sieciach? • Co powinni wziąć pod uwagę? Istniejące sieci? • Jaką to przybierze formę formalną czy nieformalną? <p>Trener pomaga uczestnikom przeprowadzić analizę SWOT sieci rówieśników wspierających</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozmowa o tym, w jaki sposób sieć może pomóc • Gdzie szukać odpowiedniego schematu/struktury • Czego potrzeba, aby zbudować sieć? • Niezbędne kroki do utworzenia sieci
ALTERNATYWY/ PODPOWIEDZI	W przypadku, gdy sieć nie jest rozwiązaniem odpowiednim, użytecznym czy wykonalnym - w jaki sposób grupa może utrzymywać kontakt, komunikować się, wymieniać doświadczeniami po zakończeniu szkolenia?

ZAMKNIĘCIE SESJI

Durante gli ultimi 5-10 minuti, invita i partecipanti a riflettere su ciò che hanno ottenuto da questa sessione. Invitali a condividere ciò che gli è piaciuto di più e ciò che potrebbe migliorare. Lascia che scelgano se desiderano farlo in modo anonimo.

12.4 Bibliografia / Webliografia

- [European networking for People living in conditions of Extreme Poverty and with severe Mental Health problems](#)
- [National Peer Support Collaborative Learning Network](#)
- [European Network of People who Use Drugs](#)
- [European Harm Reduction Network](#)

12

MODUŁ

ARKUSZE ROBOCZE

Accommodating a travelling **life**

Problemy, z którymi musiałem/am się zmierzyć

Krok 2

Wymień (w sposób uporządkowany) problemy, wobec których stawałeś/aś w toku swego procesu zdrowienia wskazując, co pomogło Ci przetrwać problem a co nie

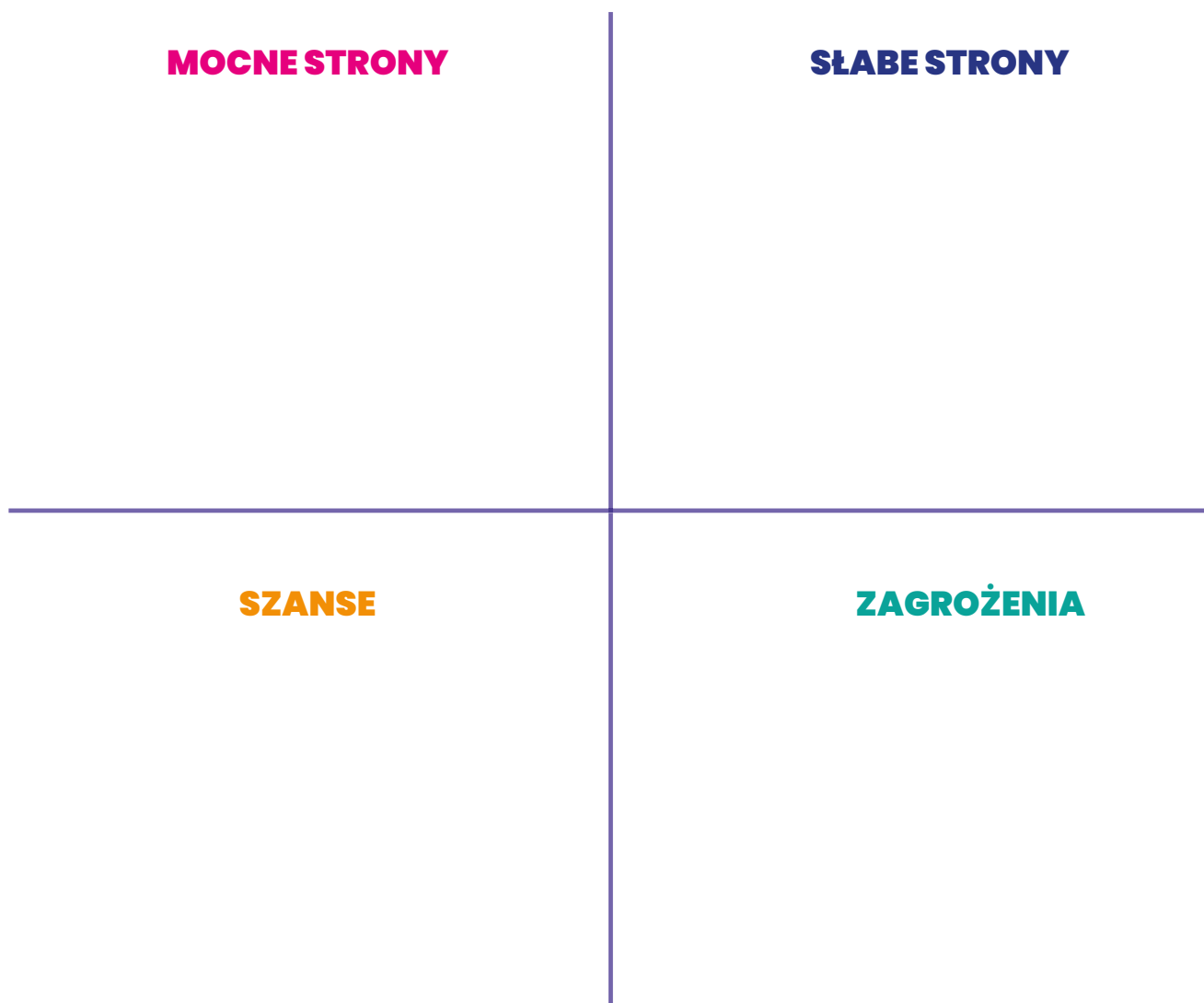
Problem	Co z nim zrobiłem/am

Arkusz roboczy: Stwórzmy sieć

Krok 1

Zrób analizę SWOT dla twojej ewentualnej sieci rówieśników wspierających

Krok 2

Zastanówcie się w gronie rówieśników wspierających:

- W jaki sposób taka sieć byłaby użyteczna?
- W jaki sposób moglibyście szukać dla siebie właściwego schematu/struktury?
- W jaki sposób ustalić, czego trzeba, aby zbudować sieć?
- Konieczne kroki zmierzające do zbudowania sieci:

Przypadek Anwara

Anwar to młody człowiek po trzydziestce, pochodzący z Bangladeszu. Takie imię i wiek podał policji, kiedy go zatrzymano na granicy greckiej. Tych danych nie dało się zweryfikować, ponieważ nie miał przy sobie żadnych dokumentów. Przybył na wyspę Chios nielegalnie. Podróżował przez Iran i Turcję z fałszywym paszportem pod opieką przemytników. Zostawił rodziców, cztery siostry i brata w ich małej wiosce w Bangladeszu.

Policja umieściła go w lokalnym ośrodku recepcyjnym. Po pobraniu odcisków palców władze postanowiły go deportować. Obóz był otwarty, więc z pomocą przemytnika uciekł i ruszył do Aten. Całkowity koszt swojej podróży szacuje na około 12 000 euro. Najwięcej pożyczył mu ojciec, i wciąż ma dług u przemytnika, który spłaca w miesięcznych ratach.

Przez Internet dowiedział się o placu Omonia (centralny plac w Atenach) i bywał tam codziennie od momentu przyjazdu do miasta. Za każdym razem, gdy rozpoznawał swój język, próbował nawiązać rozmowę, nie mógł jednak znaleźć miejsca do spania. W końcu ponownie skontaktował się ze swoim przemytnikiem, który gościł go przez pewien czas za opłatą.

Z pomocą przemytnika, dzięki doświadczeniu w krawiectwie, otrzymał propozycję pracy w małej szwalni na przedmieściach Aten. Tym samym padł ofiarą handlu pracą. Początkowa oferta wynosiła 150 euro miesięcznie netto; przemytnik miał otrzymać resztę na zakwaterowanie i wyżywienie oraz spłatę długu. Anwar zgodził się licząc na odkładanie jakichś kwot na spłatę długu u ojca. Zachowanie pracodawcy było wyjątkowo obraźliwe. Kiedy zdołał uzbierać trochę pieniędzy i podszkolić się w fachu krawieckim, zdecydował się odejść z firmy. Znalazł nową pracę w większej szwalni należącej do pewnej kobiety. Po jakimś czasie zamieszkał z właścicielką. Jednak podczas wrywkowej kontroli policyjnej pobrano mu odciski palców, aresztowano i odesłano z powrotem na wyspę Chios jako osobę oficjalnie deportowaną. Przez 6 miesięcy przebywał w więzieniu w oczekiwaniu na deportację. Postanowił poprosić o azyl, gdyż była to jego jedyna szansa na pozostanie w Grecji.

Anwar oświadczył, że był ofiarą prześladowań religijnych w Bangladeszu. Będąc chrześcijaninem, zaczął spotykać się z muzułmanką, wbrew woli jej rodziny, co doprowadziło do spalenia jego domu rodzinnego i oskarżenia go o porwanie. Musiał opuścić wioskę dla dobra rodziny. Przyznał później, że podpowiedziano mu zmyślenie tej historii. Po przesłuchaniu otrzymał kartę osoby ubiegającej się o azyl i został poproszony o nieopuszczanie wyspy Chios. Jednak z pomocą partnerki powrócił do Aten. Wkrótce potem rozstali się, rzucił pracę i wyprowadził się od niej.

Mieszkał w różnych miejscach, dzieląc nawet schronienie z 20 osobami. Usilnie szukał pracy. W końcu zaczął żebrać przy cerkwi. Tam poznał pracownika socjalnego, który skierował go do lokalnej organizacji pozarządowej prowadzącej program tymczasowego zakwaterowania i pracy dla osób bezdomnych.

Wniosek o azyl Anwara został odrzucony i musiał się odwołać. Dzięki ogromnemu wysiłkowi pracownika socjalnego został beneficjentem pomocy społecznej. Teraz otrzymuje miesięczny dodatek mieszkaniowy w wysokości 180 euro i jest zatrudniony jako pomocnik kucharza z pensją 558 euro netto.

Po prawie 5 latach w Grecji całkiem dobrze rozumie język, natomiast słabo mówi. Zaczął uczęszczać na kurs językowy oferowany przez wolontariuszy, który jednak został zawieszony z powodu pandemii. Twierdzi, że jego największą obawą jest powrót do kraju. Nie jest jasne, czy naprawdę jest w niebezpieczeństwie, czy obawia się konfrontacji z rodziną i jej oczekiwaniami. Apelację o status uchodźcy odrzucono. Skierowano go do organizacji pozarządowej, która zapewnia wsparcie prawne. Ma jeszcze kolejną szansę na zmianę decyzji, jeśli poda dodatkowe powody.

Na razie czuje się niepewnie, bo program wsparcia dobiega końca. Pracodawca obiecał mu, że utrzyma pracę, ale będzie musiał opłacać czynsz. Nadal wysyła pieniądze rodzinie i spłaca dług u przemytnika. Nie szuka innej pracy i nie czuje potrzeby doskonalenia swojego rzemiosła. Jego plany na przyszłość wydają się nie sięgać dalej niż 2 miesiące. Z drugiej strony mówi, że chce studiować na uniwersytecie; twierdzi też, że ma grecką dziewczynę. Jego pracownik socjalny uważa go za osobę bardzo zdolną, ale manipulującą, nie zawsze prawdziwą. Anwar wierzy, że jest jeszcze zdolny do wielu rzeczy. Często mówi, że do tej pory nikt mu nie pomógł.

Wniosek o azyl Anwara został odrzucony i musiał się odwołać. Dzięki ogromnemu wysiłkowi pracownika socjalnego został beneficjentem pomocy społecznej. Teraz otrzymuje miesięczny dodatek mieszkaniowy w wysokości 180 euro i jest zatrudniony jako pomocnik kucharza z pensją 558 euro netto.

Po prawie 5 latach w Grecji całkiem dobrze rozumie język, natomiast słabo mówi. Zaczął uczęszczać na kurs językowy oferowany przez wolontariuszy, który jednak został zawieszony z powodu pandemii. Twierdzi, że jego największą obawą jest powrót do kraju. Nie jest jasne, czy naprawdę jest w niebezpieczeństwie, czy obawia się konfrontacji z rodziną i jej oczekiwaniami. Apelację o status uchodźcy odrzucono. Skierowano go do organizacji pozarządowej, która zapewnia wsparcie prawne. Ma jeszcze kolejną szansę na zmianę decyzji, jeśli poda dodatkowe powody.

Na razie czuje się niepewnie, bo program wsparcia dobiega końca. Pracodawca obiecał mu, że utrzyma pracę, ale będzie musiał opłacać czynsz. Nadal wysyła pieniądze rodzinie i spłaca dług u przemytnika. Nie szuka innej pracy i nie czuje potrzeby doskonalenia swojego rzemiosła. Jego plany na przyszłość wydają się nie sięgać dalej niż 2 miesiące. Z drugiej strony mówi, że chce studiować na uniwersytecie; twierdzi też, że ma grecką dziewczynę. Jego pracownik socjalny uważa go za osobę bardzo zdolną, ale manipulującą, nie zawsze prawdziwą. Anwar wierzy, że jest jeszcze zdolny do wielu rzeczy. Często mówi, że do tej pory nikt mu nie pomógł.

Pytania do refleksji

1. Jakiego rodzaju pomoc Anwar otrzymał dotychczas?
2. Jakiej pomocy w twojej opinii jeszcze potrzebuje?
3. Czy mógłby zaproponować plan działań sprawie Anwara?
4. Jaka byłaby w tym Twoja rola jako agenta wspierającego? W jaki sposób mogłoby pomóc wsparcie rówieśnicze?
5. Czy możesz w planie działań wskazać czynniki ryzyka?

Accommodating a travelling **life**

12

Koniec modułu

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

